

Bilaga Fördjupning

– komplement till Strukturprogram för idrottslokaler och idrottsanläggningar

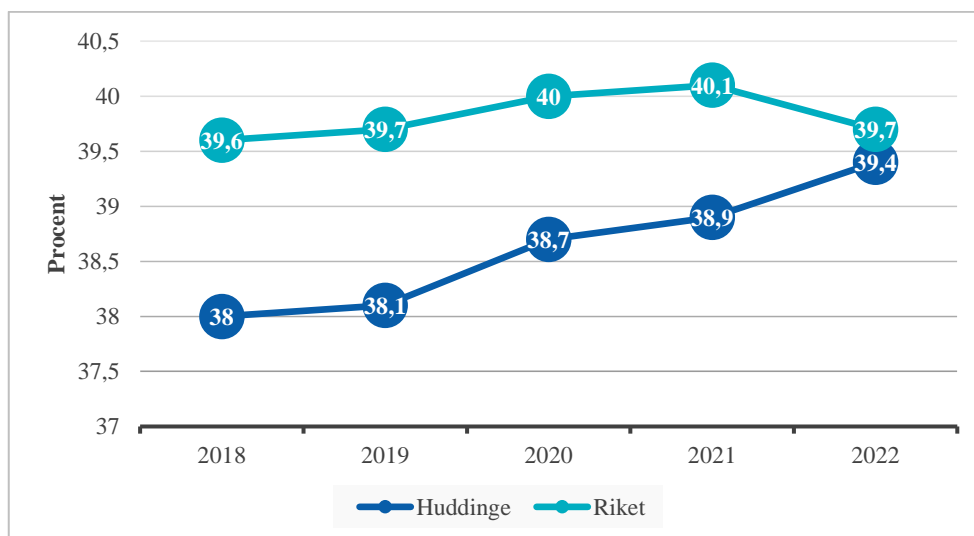
Vikten av rörelse och grupper inom barn och unga som är mindre fysiskt aktiva inom föreningsidrott.

För barn och unga betyder fysisk aktivitet inte bara ett gott välbefinnande och en bättre hälsa, rörelse har också stor betydelse för skolresultaten. Ett mer stillasittande liv har lett till att unga mår sämre både fysiskt och psykiskt. Som en del i det preventiva arbetet är det därför viktigt att arbeta med likvärdig tillgång till aktiviteter på barns fria tid i hela kommunen. Högst skyddsfaktor får barn och unga som deltar i ledarledda organiserade aktiviteter under sin fritid, exempelvis regelbunden träning i en idrottsförening.

Skillnader i pojkars och flickors idrottande

Tonårsflickor är den grupp som i lägst utsträckning når rekommendationen om daglig fysisk aktivitet. Särskilt ser man att flickor med utländsk bakgrund är mindre aktiva jämfört med flickor med svensk bakgrund.

Pojkar är mer aktiva idrottsutövare i föreningslivet än flickor, det har flertalet studier visat¹. Andelen flickor av deltagartillfällen i Huddinges föreningar har dock stadigt ökat under de senaste fem åren (diagram 1). Jämfört med Riket är andelen flickor lägre, men skillnaden har minskat senaste året jämfört med tidigare.

¹ Centrum för idrottsforskning (2023). Statens stöd till idrotten – uppföljning 2022

Diagram 1. Andel flickor av totalt antal deltagartillfällen år 2022 i Huddinges. Källa: Riksidrottsförbundet utbetalda statligt lokalt aktivitetsstöd för deltagartillfällen 2022 (7–25 år).

Vilka idrotter man väljer att ägna sig åt i Huddinge skiljer sig stort mellan flickor och pojkar. Huddinges deltagartillfällen för 2022 fördelat på pojkar och flickor redovisas i diagram 2.

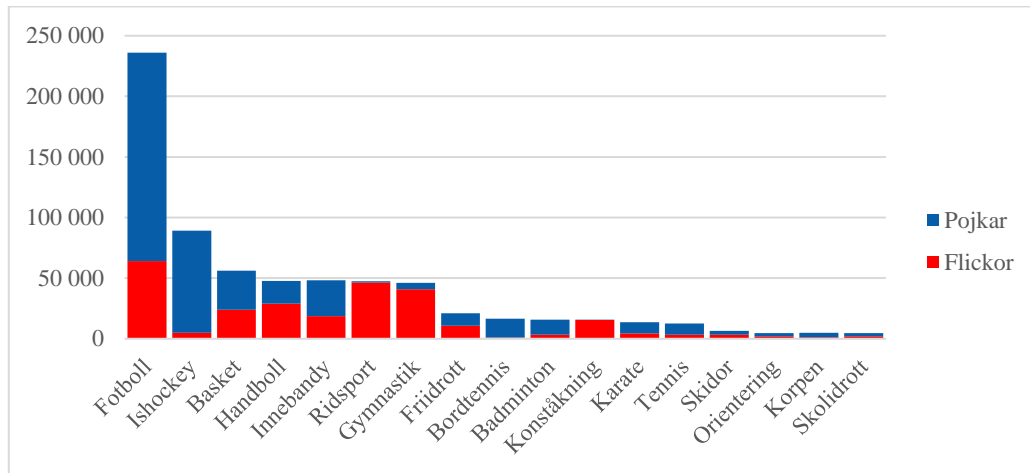

Diagram 2. Fördelningen av deltagartillfällen i Huddinge, uppdelat på pojkar och flickor. Källa: Riksidrottsförbundet utbetalda LOK-stöd 2022 (7–25 år)

Pojkar är överrepresenterade i de tre stora lagidrotterna: fotboll, ishockey och innebandy.

Flickor är överrepresenterade, dvs andel flickor är över 50 procent, i konståkning, ridsport, gymnastik, handboll och skidor (diagram 3).

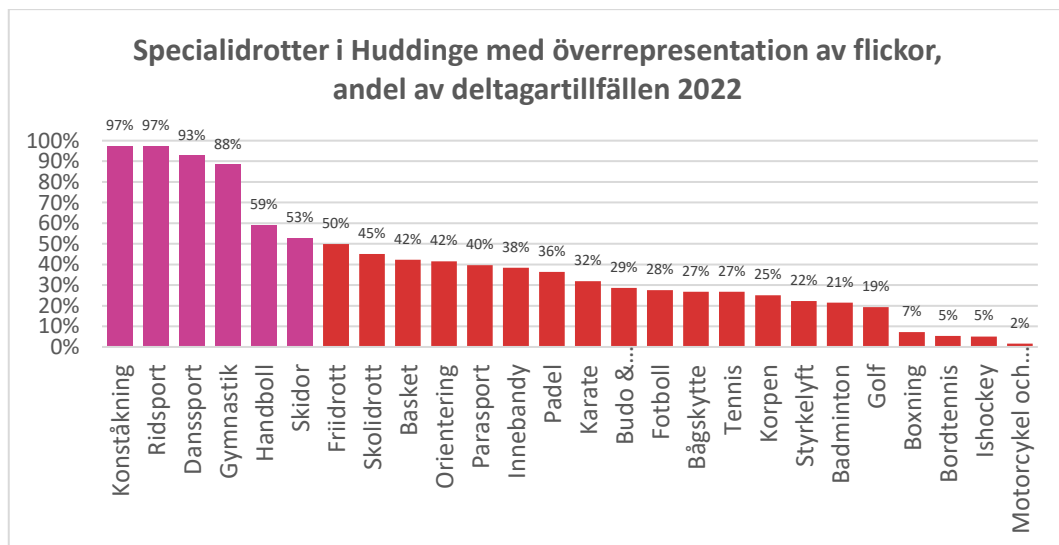
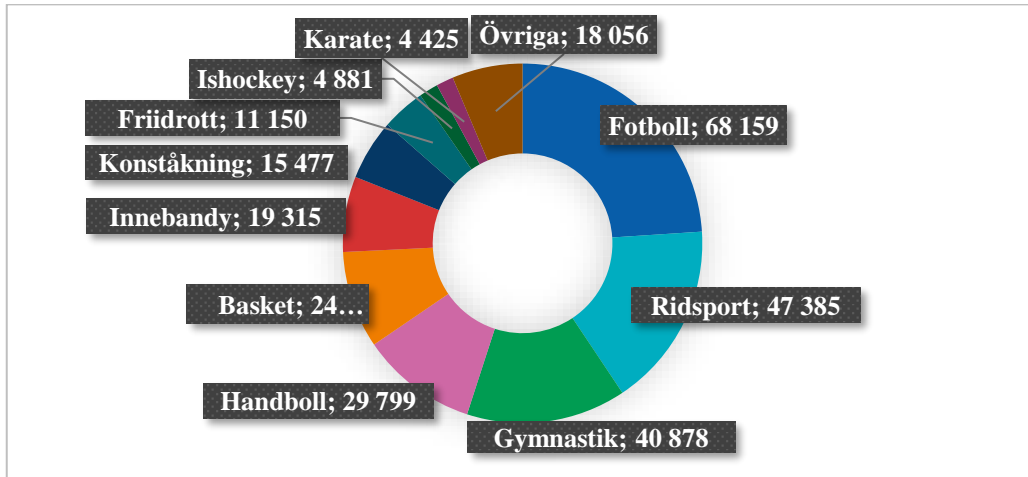

Diagram 3. Specialidrotter där flickor är överrepresenterade, sett till deltagartillfällen. Källa: Riksidrottsförbundet utbetalda LOK-stöd 2022 (7–25 år)

Fotboll hamnar på en tydlig första plats av specialidrotter som flickor utövade mest i Huddinge under 2022, sett till antal deltagartillfällen. Därefter kommer ridsport på andra plats och gymnastik på tredje (figur 1).

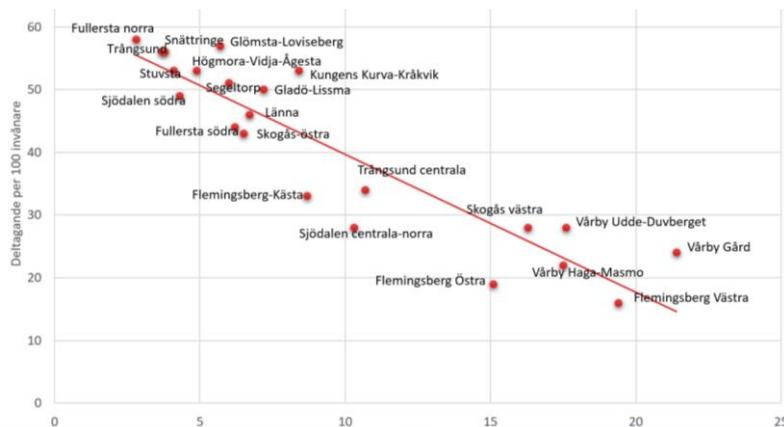

Figur 1. Av alla deltagartillfällen i idrottsföreningar som flickor deltog i under 2022 var de allra flesta tillfällena inom fotboll. På andra plats kom ridsport, och gymnastik var den tredje populäraste idrotten. Källa: Riksidrottsförbundet utbetalda LOK-stöd 2022 (7–25 år)

Demografiska skillnader i idrottsdeltagande

Alla barn och ungdomar har rätt till lika möjligheter till åldersanpassad rekreations- och fritidsverksamhet. Forskningsstudier har visat att barn som kommer från hem med svagare socioekonomiska förutsättningar idrottar i mindre utsträckning än de som kommer från hem med starkare socioekonomiska förutsättningar. Riksidrottsförbundets statistik bekräftar och förstärker bilden av en social gradient i svensk barn- och ungdomsidrott. Mönstret är entydigt och har bekräftats genom flertalet studier: ju bättre socioekonomiska förutsättningar som råder i ett bostadsområde, desto fler unga deltar i organiserad föreningsidrott.

I Huddinges områden med socioekonomiska utmaningar eller socioekonomiskt blandade områden är det färre deltagare per 100 invånare, jämfört med områden med goda eller mycket goda socioekonomiska förutsättningar (figur 2).

Figur 2. Ett linjärt samband observeras mellan deltagande i idrottsföreningar och socioekonomiskt indexvärde per regionalt statistikområde. Källa: Riksidrottsförbundet

Källor

Vikten av närhet till idrottsytor för fysisk aktivitet

Angie L. Cradock, Ichiro Kawachi, Graham A. Colditz, Steven L. Gortmaker, Stephen L. Buka. (2009) Neighborhood social cohesion and youth participation in physical activity in Chicago. *Social Science & Medicine*, Volume 68, Issue 3, Pages 427-435,

Eriksson, U., Arvidsson, D., & Sundquist, K. (2012). Availability of exercise facilities and physical activity in 2,037 adults: cross-sectional results from the Swedish neighborhood and physical activity (SNAP) study. *BMC Public Health*, Aug 3 12:607

Gotfredsen, A och Strömbäck, M. (2023) Forte rapport. Fritidens betydelse för ungas psykiska hälsa – rättigheter, möjligheter och hinder

Limstrand, T. (2008). Environmental characteristics relevant to young people's use of sports facilities: a review. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*, 18(3): 275–87

Wilbur J, Chandler PJ, Dancy B, Lee H. Correlates of physical activity in urban Midwestern African-American women. *Am J Prev Med*. 2003 Oct;25(3 Suppl 1):45-52. Doi: 10.1016/s0749-3797(03)00164-8. PMID: 14499809